

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap és csütörtökön** reggel.
Előfizetési ár:
 negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
 hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
 a kiadóhivatal
 mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Uj levegő.

Az emberi szervezet egészségének, erejének, munkaképességének életető eleme, legfőbb kelléke s fontartója a tisztaság. A közélet és közszolgálat terén is a tisztaság járta s a főszerepet. A dohos, fülledt, nyirkos levegőben megterem a nyavalya, mely az egészség romlását idézi elő. Szellőztetni kell, hogy tisztuljon a légkör s a seprő se maradjon vesztegen, mert különben a felhasználásnak induló szerves anyagok tovább terjesztik a bűzt s a miármák szaporodnak.

Azt mondják, hogy beteg a társadalom, egészségtelen a közszellem. Igazuk van. De hát mi az oka ennek? A tisztátalanság. Kevés a tiszta kezű, tiszta lelkiismeretű ember. A közmorál tisztátalan. A vagyoni jólét után esengő, rohamosan meggazdagodni vágyó s nagyizolásban, ürhatnámságban szenvedő emberek nem igen válogatnak az eszközökben és módokban s gyakran olyanhoz is nyúlnak, ami mocskot hagy maga után. S annyira megszokta már a világ a lelkiismeret piszkosságát, az erkölcsstelen dolgokat, hogy föl se tűnik, ha valaki valami tisztességtelen dolgot követ el.

Mindenki többnek akar látszani, mint ami s messzebb nyújtózkodik, mint amennyire a takarója ér. Nagyon kevesen vannak azok, akik igényeiket körülményeikhez és anyagi helyzetükhöz mértén redukálni tudják s beérik azzal, amit megerőltetés nélkül, egyenes és igaz úton, tisztességgel és becsülettel lehet szerezni. A könnyelmű és léha lélek ravaszaggal, furfanggal, hamissággal akar fölülkerekedni s a könnyenhiívők, tudatlanok megtévesztésével, a gyöngék s kényszerhelyzetben állók kihasználásával biztosít magának anyagi előnyöket, javakat. Csak-hogy addig jár a kórsó a kútra, míg végre eltörik. E közmondás igazsága beteljesedik mindazokon, akik rosszban törik a fejüket s gonosz üzelmekre adják magukat. Az Isten se nem siet, se nem késik s a bűnt még a tyúk is kikaparja. Egymás után derülnek ki a visszaélések, csalások, zsarolások, sikkasztások, lópások. A sajtó tele van bűnkronikával, szökési, letartóztatási s öngyilkossági hírekkel. Valóban elérkezett az idő, hogy megszokva az erkölcsök nagyfokú romlottságát, tűzel-vassal fogjunk a bűnök irtásához, a bajok orvoslásához.

S ha valahol nagy szükség van a bajok orvoslására, a romlott levegő

tisztogatására, fölfrissítésére, úgy ez az önkormányzati közigazgatás Augiász istállója, ahol az ősidőkből öröklött tisztátalanság sokszor penetráns gőzöket fejleszt s a maró méreg megtámadja a közegészséget, a közszellemet, a közmorált s a mikor már amúgy is beteg a társadalom, egészségtelen a közszellem — mennyivel inkább ártalmas minden újabb ragályozás. Hajdanában, a fokosnak fénykorában más erkölcsök voltak. A közigazgatási tisztviselő azt tehetett, a mit akart — a köznéppel. Zsarolhatta, lehúzhatta a bőrt, csak a földesurak, a vármegye intéző férfiai, az oligarchák kedvében járt légyen. Így szerzett a régi időkben egyik-másik főszolgabíró százezer forintocskákat. Csakhogy ez a mesterség ma már nem megy. Az öregek szerencsésen bevégezték pályafutásukat a közigazgatás szabad mezején, nagyobb részt épp bérrel menekültek ki az obligóból; ma azonban előbb-utóbb rajta veszt a merész kísérletező s hazárdjátékon, mert az átláthatlan piszkos homály oszlik s tisztul a levegő.

Uj idők, uj emberek, uj szokások uj erkölcsöket teremtenek. A törvényhatóságok élén megjelennek, már ahol megjelennek a Herkulesek s vasmarok-

TARCA.

Tanácsok.

— Törődék Gyepi naplójából. —

Negyven és egynéhány viszontagságos esztendő terhe nyomja vallaimat. Nem a bölcsőben, nem is a sír szelén hevenyészem e sorokat össze. Az élt bajai és örömei feljogosítanak rá, hogy kéréten is tanácsokat adjak annak, aki egykor irásaimba tekint, a mikor én már onnan felülről, a mennyei trón szomályáról nézem a földi élet küzködőit...

Első és legfőbb tanácsom az, hogy az életben komoly dologról, pláne okosról — a mi nem is létezik, — soha, még csak egy óráig se gondolkozzál.

Tanulj annyit, hogy a marhatól valamiképen meg tudjanak különböztetni; mert ha természetes eszed nincs, a világnak összes tudományait bevághatod, — számár maradsz; ha pedig az ég megaldott szellemi szikrával, később úgy is mindent tudni fogsz, s belátod, hogy vannak emberek a kik fokozatosan annál butábbak, minél tovább fő a fejük a tudományban.

Az életnek ne nézd más oldalát, mint a neveléséget; idővel rá jössz magad is, hogy a világon minden — neveléséges.

En nem sántaltam az élt soha útáin, hanem behunyt szemmel szaladtam tuskénbokon át; innen a sok tövis talpamban, miket az idő keze kihúzott, s a seb helyét a feledés lassann-lassan begyógyítja.

Sirtam a születésnél, nevetek a halálnál;

ittam szomjúság, ettem étvágy és szerettem — szerelem nélkül.

Imádtam a fát, a virágot; de nem ütettem soha csak egyet is.

Nem tanultam soha semmit; nem okultam soha semmin. Mindenkit csak érdeme szerint becsültem.

Fél életem át részeg voltam, pedig egy korty sem esett jól soha; nem a gyomrom, hanem a lelkeim kívánta.

Ezreket dobtam ki az ablakon, s jótékonycéllra nem jutott egy árva garasom se. Gyermeik nem voltak és nem leszek öreg soha.

Öröm alig, bánat ért számtalanszor. A halált nem hívom és nem is kergetem; mikor lesz vége a komédiának, nem vagyok rá egy csöppet se kíváncsi.

A túlvilágról lehetösen zavart fogalmaim vannak; változók a szerint, mit és hogyan ettem vagy italtam.

Vallásom a becsület.

Sem élő, sem hirtériai alakokat nem bántam soha, mert minden sikert a kor s a körülmények összejátásának tulajdonított.

Virágok közt a gyöngyvirágot, emlősök közt az asszonyt kedvelem leginkább.

Az életben a legfőbb megnyugvást abban találom, hogy azt kiki akkor dobhatja el magától, mikor éppen kedve tartja.

Gyerekkoromban úgy képzeltem, hogy a világ végén egy óriási deszkakerítés van; s ma sem gondolok valami okosabbat, mert hát nem is akarok.

Jóval iskoláim végezte után olvastam Faust-ot; de már az előtt meggyőződésem

volt, hogy minél többet tanulunk, annál inkább fölismerjük tudásunknak módfolótti korlátoltságát.

Az úgynevezett tudományok között a technikát becsülöm legtöbbre s a legnagyobb ostobaságnak tartom a filozófia tanítását, mert régi dolog, hogy a számár számár marad, ha Bécsbe viszik is.

A művészetek közt legtöbb hajlamom volt a testészethez; gyakoroltam is egy ideig, de mert szabályait senkítől el nem lestem, nem valami sokra vittem s korán föl is mondtam neki. Jobb is volt ez így, semhogy késő vénségemre tapasztalnam, hogy hisz nem is festő, hanem csak fotografus vagyok.

A népszerűséget valami sokra nem becsültem soha. Ugy van ezzel az ember, mint az uj köszenttel a madarak: eleinte nézik, bámulják, félnek tőle; később megtetszik nekik, rászállanak, fészket raknak ruhái redőnyei közé s uram bocsa, — a feje bübjára ronditanak.

Az úgynevezett hazafiság különös egy dolog, — főként nálunk. Forgatni kell csak a történelem lapjait s nyilvánvaló, hogy a vérpad, koldusbot vagy örültek háza a vége.

Olyan demoralizált országban, mint a miénk, legjobb hazafinak azt tartom, a ki megőrzi vagyónát; mert azé az ország, a kic a föld; minden egyéb rug-kapalás haszontalan, mióta összeszögorosodott a némettel; kevés vigasztal van abban is, hogy majd lesz még a békára der.

... No de, mielőtt elfogna a patriótaláz, gyerünk — Mari hűgomhoz.

kal ragadják meg a nagy seprőt s ugyancsak sepernek. Nagyon helyesen. Hadd legyen tisztaság — tiszta levegő! A köznép amúgy is el van keseredve s nem bizik az urakban, mert a mult szomorú tapasztalatai arról győzték meg, hogy a szegény ember csak azért van a világon, hogy az uraknak legyen kit húzni, zsarolni, sanyargatni. Pedig dehogyan azért van.

Jól tudja ezt minden derék, tisztességes, okos ember; de hát amikor akadnak a molya n o k is. És ezek az „amolya n o k” emberek rontják meg az úr és paraszt, gazdag és szegény, munkaadó és munkás közt fennálló összhangot, jó viszonyt. Hála Istennek, lejár ezeknek az uraknak a kora is. A hivatalos visszaéléseket keményen üldözik, ostorozzák. Föltámad a jelszó, hogy legyen rend és igazság, legyen a közigazgatás példás. Szellőztetnek, sepernek, hadd tisztuljon a levegő. Míg a közigazgatás általánosan óhajtott és várvárt államosítása bekövetkezik, jó lesz a régi rendszer is, csak tisztakezű férfiak teljesítsék a közszolgálatot.

A köztisztviselő, aki gyenge tehetségű, lassú munkás, vagy mondjuk, rest és hanyag is egy kissé, de egyébként talpig derék, tisztességes és becsületes: méltán számíthat jóakarátú elnézésre; nem érdemel azonban kiméleket, aki a beléhelyezett bizalommal rútul visszaél, aki hivatalos hatalmát önző érdekek szolgálatára használja föl, aki hivatali teendőit igazságtalanul, jogtalanul, szabály- és törvényellenesen végzi. A közérdek szolgálatában álló férfiak legnagyobb erénye a megbízhatóság s ennek a tisztesség és becsületesség a szülőanyja. A hajlongás, talpnyalás, hazudozás és kortesszolgálat nem érdem már ma; a közérdek hű szolgálata, a tisztességgel s becsülettel végzett jó munka érdemesíti a közélet munkásait elismerésre.

Az urasági beneficiumok, katonaszabadítások, sápolások, sarcások, dupla, tripla napidíjak, bikavizsgálatok idejének vége van; közmunkaerővel gazdagodást se lehet már ma úzni; csak tisztességes úton és módon szolgálható mostanság a téns, tekintetes, nemes, nemzeti és vitézli törvényhatóság.

Tisztul a levegő. Így van ez jól! Ne vigyorogja ki az összeharcsolt vagyonból urat játszó galádság a becsületes szegénységet s hadd emelje föl fejét büszke önértéssel a tisztesség az imént még kihívó, sértő, bántó göggel hivalkodó, de majd porba hulló könnyelműség, léhaság és bukott erkölcs fölött.

Városi közgyűlés.

Augusztus 29—30.

A póttárgysorozattal és a polgármester által pótlóan bejelentettekkel együtt 35 ügyet ölelt fel Szentes város képviselőtestületének aug. 29 re meghirdetett közgyűlése és ebből a nagy munkaprogramból, melyben sok volt a jelentősebb érdekű ügy, — elintézték két napos gyűlésezés alatt húszat, 15 leszorult egy majdan máskor tartandó gyűlés napirendjére.

Tartottak pedig e gyűlések 29-én és 30-án is délelőtt 9 óratól egyfolytában déli fél 1 óráig.

Ne tessék azonban ebből senkinek arra varni himet, hogy micsoda lelkiismeretes rigorózitással lett elintézve az, amit érdemben elintézték. Mert igaz ugyan, hogy amikben határozatok hoztak; leszűrődött s jól megvárt vélemények, meggyőző érvek eredményei azok; de — úgy áll a dolog, hogy a gyűlésezésben eltöltött idő javarészt nem a nézetek és ellennézetek, érvek és ellenérvek szónoki csoportosítása és a meggyőződéseknek innen és túl való leszűrődése, kikristályosodása és megnyilvánulása kötötte le, hanem az a szopora bőbeszédűség, melyben egyik-másik h o z z á s z ó n o k leledzik és az az abszurd fel fogása egyeseknek, hogy nekik minden kérdéshez okvetlenül hozzá kell szólni, mert hát — ók mindenhez értenek, ha többet nem, legalább is annyit, mint — a h a j d ú a h a r a n g ö n t é s h e z.

Ezek a néhanapján igaz, hogy derűs, de legtöbbször mégis unalmas és türelmefrasztó beszédturnák, mikben egyik-másik városatyja már szinte utólréhetetlen rekordot ér el, lopják el a közügyek nyugodt, békés intézésétől a drága időt, eltekintve attól, hogy a képviselők nagy többségében hangosan megnyilatkozó visszatérést is keltenek, mely megnyilatkozások aztán épp úgy sértik a tanácskozás méltóságát, mint amennyire zavarják a békés egyetértést.

A tanácskozási ügyrend szigorú betartása segíthetne ezeken a bajokon; az elnöki kézben nagy hatalom ez az ügyrend és kivált a k o s Imre dr. polgármester, aki tud — ahol kell, erélyt kifejteni, látszik arra hivatottnak, hogy végre az ügyrendnek egész mióvtában érvényt szerezzen és visszatérítse a beszédjükből szertelenbe kalandozó, sokszor saját apró házidolgaikat címesélő, mindég önmaguk körül forgó egyes hozzászólókat ama határok közé, melyeken túlcsapni nem szabad.

Egyébiránt a lefolyt két napos közgyűlésről konstatalhatjuk, hogy nem jellemezte a pártoknak egymás ellen való türelmetlensége és a hozott határozatok mind érett megfontolás eredményei.

A gyűlésekről következő s referadánk:

Elnök: L a k o s Imre dr. polgármester az első napi gyűlést délelőtt 9 órakor megnyitván, bejelent a tárgyszorokat kívül néhány sürgős természetű ügyet, ezek közt az evangélikus egyház kérelmét, parochiaépítése ügyében.

Napirend előtt K á t a i Pál János interpellálja a polgármestert: hogy van-e tudomása arról, hogy a szt. István — napi népünnep alkalmából a népkert az ünneprendező iparosifjak kordonnal elzárták és csak 20 kr. belépődíjjal engedték a belépést? Kérdezi: kinek az engedélye alapján történt ez?

A polgármesteri választ, hogy erről tudomása nem volt, de a jövőben gondja lesz rá: miként tartathassanak ilyen népünnepet, — úgy az interpelláló, mint a közgyűlés tudomásul vették.

S i m a Ferenc a villam-világítás ügyében terjeszt elő szigorú tárgyilagosságú interpellációt, melyre — miután a polgármester némi felvilágosítást ad, közmegnyugvással határozatba megy, hogy az ügy állásáról a tanács a legközelebbi közgyűlésre kimerítő és a kérdést minden oldalról megvilágító jelentést tegyen.

Következik a napirend, melynek első pontjával A b a f f y Zsigmondnak a városi mérnökségről történt lemondását vették.

Felolvastatván a távozó mérnök meleghangú búcsúlevele, a polgármester indítványozza, hogy — 27 évi hű szolgálatai némi

elismerésül, a hivatalát szegény sorban elhagyó és tőlünk elköltöző mérnöknek, a jegyzőkönyvi elismerésen kívül, némi jutalomdíjat is szavazzon meg a képviselőtestület.

S z e d e r János, a távozó mérnöknek sokszor súlyos időkből, különösen a régi árvízvédelem küzdelmeiben tanúsított kitartását és szerzett érdemeit méltatva, pártolja a polgármester előterjesztését és indítványozza, hogy egy évi fizetést, tehát 1000 frtot utaljanak ki neki a közpénztárból.

B á l i n t József ez indítvány ellen van. A mérnök, ha dolgozott, megkapta a fizetését, egyéb követelése ellenük nem lehet és a város súlyos anyagi helyzetét tekintve, ő nem is ad egy krajcárt se többet.

S i m a Ferenc és L a k o s polgármester híjába egyezkednek ott meggyőzni állásfoglalása helytelenségéről. Végül B a n f a l v i Lajos közvetítő indítványt tesz. Aki — úgy mond — 27 évet közszolgálatban eltöltött, ha semmi egyebet nem tett is, csak hivatalos teendőit végezte el pontosan, akkor sem illik fölötte oly módon pálcát törni, mint itt, a gyűlésen történt. Indítványozza ezért, hogy a közgyűlés A b a f f y Zsigmondnak, eltávazása alkalmából, az év végeig járó fizetését utalványozza ki.

K a t a i Pál János elfogadja ezt az indítványt, melyhez S z e d e r János is hozzácsatlakozik, — mire aztán többséggel el is fogadta-ezt a közgyűlés, egyuttal jegyzőkönyvében is megörökítvén a távozó mérnök érdemét.

Ez ügygel kapcsolatban bejelenti a polgármester, hogy a mérnöki hivatalát A b a f f y-tól átvették és hogy annak ideiglenes vezetésével a tanács N o v o b a c z k y Győző gazd tanácsnokot bízta meg.

A megüresedett mérnöki állás betöltésének kérdése napirendre hozta a statutum módosítás égető szükségét is és ez érdemben F e k e t e Márton mondott általános figyelmeltet beszédet, melyre a mérnöki állás betöltése egyelőre függőben hagyott. A polgármester pedig így érte, hogy a statutum módosítás ügyét mielőbb közgyűlés elé viszi.

Több városnak a szentesi képviselőtestület közgyűlése által, a Kossuth-egyalazók ellen hozott határozathoz való csatlakozását tudatol-átrattat vették ezután tudomásul s megvalaszatva M a g y a r József h. polgármester elnöklété alatt, a jövő évi városi virilis képviselők névjegyzéké ellen netalán benyújtandó felszólalások elbíráló bizottságát, — tudomásul vették polgármester azt az előterjesztését, hogy az elhunyt L a n t o s József helye — póttag nem léteben — a képviselőtestületben be nem tölthető.

Az árvtári tartalékalap kamatainak tisztviselői póttjavadalomképen ez évre való felosztása az előző évi alapon történt, figyelembevételével P a p p Béla adópenztári tiszt azon kéreskén, hogy e póttjavadalomban ő is részesüljön. Ellenben elutasítottak V i r á g h Ede h. irattáros hasonló kérelmét, valamint N a g y József adóügyi tanácsnok azt a kérelmét is, hogy neki — a felfüggesztése idejéből hivatalára esett és időközben helyettesítve által felvett ezt a póttjavadalmat most, 400 frtban a városi közpénztár terhére utalják ki.

E kérelem teljesítése ellen F e k e t e Márton mondott figyelemreméltó és érvekből gazdag beszédet, melynek hatása alatt S i m a Ferenc is az ő feljegyzéséhez csatlakozott. Utóbbi indítványára a közgyűlés egyhangulag azt az elvi jelentőségű határozatot is hozta — az ügygel kapcsolatban, — hogy jövőben a felfüggesztett tisztviselő e póttjavadalma a helyettesnek se adassék ki, hanem a közpénztár javára számoltassék el.

Az építési szabályrendelet módosítottak ezután, a vármegyei törvényhatóság és a minisztérium által egyöntetűen megjelölt formában, majd elfogadták a gazd. szakosztálynak a városrendezés tárgyában előterjesztett javaslatát, melynek értelmében a szabályozási tervezet vállalat útján lesz végre elkészítendő.

Ezzel az ügygel hozták kapcsolatba és itt tárgyalta le az ev. egyház kérvényét is.

Az egyház új parochiát épített és az építési vonal kitézésekor a városi tanács ügy

határozott, hogy tekintettel a városi közgyűlés régi keleti elhatározására, melynek szellemében a Pollák-háznál a bogárközt keresztelő utca lesz nyitandó, erre a város 1893-ban kisajátítási jogot is nyert. — az egyház a Pollák-féle telektől 5 ölet hagyjon ki portájából utcának és így építkezék.

Ezt a tanácsai határozatot — főbebezés folytán — az alispán megváltoztatta, mert a város kisajátítási joga elévült és építés szabályrendelet meg szabályozási tervezet nem léteben a város nem korlátozhatja senki tulajdonjogát sem. A polgármester viszont az alispáni határozatot főbebezte a közig. bizottsághoz és az egyház kérelme erre oda irányult, hogy a képviselőtestület adja meg neki — ez ellenére is — az építési engedélyt.

Novobáczky gazd. tanácsnok ismertetve az ügyet, mire Bánfalvi Lajos, arra való utalással, hogy a város kisajátítási joga tényleg elévült, arra az utcanyitásra ott különben sincsen szükség és nem olyan gyakoriak nálunk a középítkezések, hogy ezek cél meg mesterségesen is akadályokat akarjunk görgetni, az egyház kérelmének teljesítését indítványozza.

Fekete Márton a polgármester eljárását meggyőzően helyesli, de szerinte is nem ezen fordul meg a kérdés, hanem azon, hogy szükség van-e ott utcanyitásra vagy sincsen? Ő is úgy véli, hogy sincsen és ezért pártolja az egyház kérését.

Szedő János hasonló szellemben szólal ugyan fel, de azzal a különbséggel, hogy az utca talán mégis megnyitható volna és e részben megegyezés létesülhetne a város és a kérelmező egyház közt.

Bálint József helyszínelő bizottság kiküldését és a felekezettek szemben mindenkor gyakorolt méltányosság alkalmazását véleményezi a jelen esetben is. Sima Ferenczhez az indítványhoz csatlakozik, mire Petrovics Soma felvilágosító felszólalása és a polgármester azon kijelentése után, hogy a kérdéses bizottság küldetésében már délután eljárhat és a másnap folytatódó gyűlésen így az ügy érdemben is eldönthető lesz, — a bizottság megválasztják és ezzel az első napi gyűlés be is zárul.

Másnap.

Másnap szintén délelőtt 9 órakor nyitotta meg Lakos Imre dr. polgármester a folytatódó közgyűlést.

Legelső sorban az előző napon kiküldött helyszínelő bizottság jelentését adta elő Novobáczky Győző gazd. tanácsnok, mely oda megy ki, hogy a Pollák-ház és az evang. egyház telke közt utcanyitás szükségére nem forog fent és így az egyház kérelme az építkezése ügyében teljesítendő: amit a közgyűlés egyhangulag el is határozott.

Ezt megelőzően azonban két felszólalás is volt. A Bálint József, aki a villogói árterzi kút és levezető csatorna körül észlelt rondaságokat tette szóvá, mire a polgármester gyors intézkedést ígért és Varga Imréné, melyre a polgármester szintén megnyugtató felvilágosítást adott.

A második mérnöki állás betöltése kérdését levették a napirendről, mire hosszabb és fölöttébb érdekes vita indult meg a gazd. szakosztálynak az ingyenes nyári közfürdő létesítésére irányuló javaslata felett.

Bálint József ellenezte a javaslat elfogadását és indítványozta, hogy hetenként egyszer: szombat déltől vasárnap estig a már meglévő közfürdőt adják át a munkásosztálynak ingyenes használatra.

Szedő János okosan és talpraesetten védte meg a gazd. szakosztály javaslatát, míg Fekete Márton e javaslat elfogadása mellett tartott két igen fontos, szónoki lendülettel előadott és a szegénysorsúak érdekét erősen kidomborító s épp ezért nagyhatású beszédet, melyekben élesen mutatott rá a vagyonosabbaknak a szegényekkel szemben való erkölcsi és anyagi kötelezettségére.

Simán Ferenc szintén a javaslat mellett szólt fel, így azonban, hogy — ha ez el nem fogadtnék — akkor a Bálint József indítványát pártolja, míg László Vil-

mos dr. főorvos a külön ingyenes közfürdő létesítése mellett érvelt ügyesen és meggyőzően, egészségügyi okokból. A többség aztán el is fogadta a szakosztályi javaslatot.

Ugyancsak hosszú vitára adott alkalmat a következő két tárgy is, aminek a vége az lett, hogy a vasúti menetrend megváltoztatása érdekében újabb megkeresést intéznek az államvasutat igazgatóságához, — a vásártéri cédulaházat és a járlatkiállítást meg hagyják úgy és olyanok, amilyen eddig volt.

A dorosmai méntelepnek Szentesre helyezése ügyében indítandó akció kérdése fölött szintén hosszú és beható vita kerekedett, melyben résztvettek: az indítvány mellett Novobáczky Győző tanácsnok, Szedő János, Sima Ferenc és Bánfalvi Lajos, ellene pedig Fekete Márton, Kátaipál János és Bálint József. A többség Fekete Márton javaslatát fogadta el.

A városi téglalep néhány gyártmányának árát módosították ezután a javaslatba hozott módon; mi mellett némi vita keletkezett a fölött, hogy belemenjen-e a város, körkémence építésével a telep fejlesztésébe. A hangulat a feicszés ellen volt, igen helyesen, mert a városnak nincs szüksége üzletek berendezésére.

A kispáci ártézikum rendezésének kérdését úgy oldották meg, hogy özv. Gálffy Sándornak megszavaztak bizonyos hozzájárulást házépítés költségeihez.

A polgármester által sürögősebbnek jelzett néhány ügy gyors elintézése után aztán a közgyűlés, déli 1 órakor azzal zárult, hogy a le nem tárgyalta ügyek a legközelebbi közgyűlés napirendjére lesznek kitűzendők.

Ujdonságok.

Szentes, 1898. szeptember 1.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága a szeptember havi rendes ülését ezen hónap 12-én, délelőtt 10 órakor tartja meg a vármegyeház kistermében.

— **Közigazgatási bejárás.** Az épülő vármegyei telefon-hálózatának közigazgatási bejárása a tisztáninneni, tisztántúli és csongrádi szolgabírói járásokban szeptember 1., 2. és 3. napján lesz. A bejárást Dorosmán 1-én kezdi és a vármegye képviselőtestületben Csicserics Lajos dr. főjegyző vesz abban részt.

— **A kistéleki zászlószentelés.** Kistéleken igen zajos volt a vasárnap. Az odaváló túzóltó egylet — mint tudva van — ekkor szentelte föl zászlaját, amit igaz ünnepnek avatott az egész község részvétele. Az ünnepség igen szépen folyt le. A túzóltók zenekara a hajnali órákban ébresztővel köszöntötte az ünnepnapot. Délelőtt nyolc órakor a vidékről érkezett testvértestületek kíséretében a katolikus templomba mentek az ünnepélyes istentisztelet meghallgatására. Az ünnepi beszédet Várossy Gyula plebános, országgyűlési képviselő tartotta és ugyancsak ő szentelte föl a zászlót is. A zászlóanyai tisztet, Pallavicini ögrófné helyettesítésében Ivánkovits Imréné, szül. Babarczy Irén úrnő vállalta el. Az istentisztelet után a túzóltóság diszfelvonással tisztelt meg a zászlóanya előtt. Déliben diszcebéd volt, este nagy táncmultság. Zászlószegeket küldtek: József főherceg, Pallavicini ögróf, Enyedi Lukács és Szegedről is többen.

— **A vármegyei közúti költségvetés** 1899 és 1900-ra a napokban állította össze Csató Zsigmond elnökle alatt a várm. számvevőség és az államépítészeti hivatal. A költségvetés még a szeptemberi közigazgatási bizottsági ülés rostájába kerül és onnan viszik majd az októberi megyegyűlés elé.

— **Villámvilágítási próba.** A városi vendéglő világítási vállalkozói, Szánthó Lajos dr. és Tóth Árpád befeczegett világítótelepük felszerelését és vasárnap este már

próbaüvegvilágítást is rendeztek a Kossuth-téren felállított egy 1000 gyertyafényű ivámpával. A kísérlet, melyet azóta minden este ismételnék kitűnően sikerült és a nappali fényt árasztó lámpának minden este sok nézője akad. E hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy az új vendéglő díszes lámpái, csillárai is megérkeztek már és a napokban megkezdik ezek elhelyezését is.

— **Bücsúlakoma.** A Zilahra távozó Babffy Zsigmond, volt városi mérnök tisztelőtére kitűnően sikerült bücsúlakomát rendeztek volt tisztviselőtársai és tisztelői, a f. hó 29-én este, a kaszinó éttermében. A bankettre érkezett mérnököt lelkes üljénzzsel, fogadták aztán olyan kedélyes lakomához ültek, mely riktítja pártját a válás keserűségében, amiben a főérdem éppen Zsiga bácsi-é, ki még a bücsúzokodásban se vetkezte le derűs kedélyét. A pohárköszöntők egész özöne élénkítette a lakomát és érzékeny hurok csak akkor pendültek meg, mikor Lakos polgármester a tisztársak nevében bücsúztatta az elköltözőt. Varga Béni felköszöntőjére, aki Babffy-ban a 48-as elvtársat éltette, a távozó mérnök azzal a nyílt kijelentéssel felelt, hogy 648-as ugyan és az fog maradni Zilahon is, de sajna, Szentesen sokan csak hirdetik ezeket az elveket, valójában pedig e céger alatt dugart csempésznek be. Ota is Vargát és a vele rokonérmelműket, hogy óvakodjanak az eddig vezérek követésétől.

— **Új postahivatal a megyében.** Sövényháza községben szeptember elsejével új postahivatal nyílik meg. A sövényházi posta a kistéleki vasútállomásnál kapja és oda viszi küldeményeit.

— **Elítelt tolvajbando.** Két heti tárgyalás után augusztus 30-án hozta meg végre ítéletét a szegedi kir. törvényszék a csongrádi tolvajbando bünpörében. Az ítélet 8 vádlottra nézve súlyos, egyet felmentettek. Elítéltek pedig: Szlávik Tamás, a banda fejtátevő feyházra, Kúta István 5 és fél évi feyházra, Dávid István 3 évi feyházra; Dávid Jánost két évi feyházra, Kúta István mint orgazdát és tolvajt 1 és egy negyedévi börtönre, Molnár Józsefet 8 havi börtönre és László Katalin 8 napi fogházra. Felmentették a vad alót Tanczos Jánost. Az elől nevezett 5 vádlott főlebbezett az ítélet ellen, az ügyész szintén főlebbezett a büntetés súlyosítására. A többiek megnyugodtak az ítéletben.

— **Tanító-választás Fábiban.** A Fábiban Sebastyén község elemi iskolájánál üresedésben volt tanítói állást f. hó 28-án töltötték be választás útján. Összesen három pályázó volt, kik közül az iskolaszék egyhangulag Négyesi Kálmánt választotta meg, aki 3 évig Herczegfalván működött mint tanító. A választás eredményét Kiss Zsigmond elnök hirdette ki és azt a jelenlevők nagy örömmel fogadták.

— **Olvasóköri bál.** A katolikus olvasókör szeptember 11-én játékoncélú táncvigalmat rendez az új vendéglő földszinti termében. Az első táncvigalom lesz ez, melyet új, díszes városi szállónkban tartanak s épp ezért, de azért is, mert a katolikus olvasókör vígjalmi méltán örvendenek jó híreket és látogatottságnak, hiszik, hogy ez a táncmultság is egyike lesz a legnépszerűbbeknek és így erkölcsileg és anyailag jól fog sikerülni.

— **Tanári kinevezése.** Demeter István, aki néhány éve a szentesi főgimnáziumnak volt rövid ideig tanára és innen — új-

talános rokonszenvtől kísérve, költözött Pécsre hasonló minőségben, a közoktatásügyi miniszter most a Vásárhelyi református főgimnáziumhoz nevezte ki tanárnak.

— **Embertelen fiú.** A napokban beteg szállították a városi közparkba Kovács Jánost, egy 75 éves agy napszámot, aki fiánál, az I. tized 470. számú házában lakott. A szegény öreg testét súlyos ütések kék-zöld foltjai tarkázták, egyébként is a teljes elhagyatottság és elhanyagoltság tetszett ki rajta, labujain a sebek piszkos rongygyal voltak bekötözve és nyüvekkel megförtözve. Az agg ember sirva panaszkolta, hogy tulajdon fia ütötte-verte, kinozta egyre, miért is a fia a Vilmos dr. főorvos az esetről jelentést tett a polgármesternek, hogy a vizsgálatot megindíthassa.

— **Templomjavítás.** Lapunk előző számában adtunk hírt az evangélikus templom belső javításáról; most arról értesülünk, hogy a zsidó egyház is nem csupán alaposan kijavíttatja, de ki is festeti díszesen a templomát. A javítási munkát jórészt be is fejezték már, a festést pedig Hegedűs Ignác végzi el a zsidó nagyünnepekig.

— **Képes levelezőlapok Szentestől.** Szenvedélyes gyűjtői vannak a képeslevelezőlapoknak éppen úgy, mint a postabélyegnek vagy a híres emberek kéziratainak és kétségtelen, hogy kellemesen lepi meg az idegenben élőt, ha például otthonról, szülővárosából ilyen képes levelezőlapot kap a messze tavolban, melynek rajzai őt az édes otthonra emlékeztetik. Ennek a megismerése vitte rá Untermyller Ernő papír- és könyvkereskedőt is arra, hogy ilyen képes levelezőlapokat hozzon forgalomba, melyeken szentesi tárgyú képek tüntetik föl a megyeház előtti tért, a vásárhelyi ütemti szalmalmokat, egy ámbitusos lakóházat és néhány józú szentesi alakot. Az üdvözlő szentesi felírású, csinnal és izséssel kiállított képeslevelezőlapok képei Vágó Pál festőművész felvételei alapján készültek és rendkívüli tisztaságukkal tűnnek ki előnyösen.

— **Öngyilkosság.** Dadi István, kiről lapunk előző számában írtuk meg, hogy a saját felesége feljelentést tett ellene, amiért 13 éves mostohalányát megförtöztette, amit a nevezett a rendőrségen történt kihallgatásakor be is ismert, augusztus 29-én felakasztotta magát a nagyhegyi szőlők egy fajára és bár a zsinog leszakadt testének suya alatt, hozzátartozói csak holttestére találták. Dadi — úgy látszik — a büntetéstől való félelem kergette a halálba.

Selyem damaszt 75 krtól

14 ft 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak postabér és vámmentesen** valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyáral Zürichben.** Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levelbélyeg ragasztandó. 5

Kimutatása.

azon összegeknek, amelyeket a szentesi ipartestület zászló alapjára testületek és egyesek adakoztak. Czeglédi Fulöp, Öze József, Felsenburg Benedek, Kovács Sándor (lakatos), Kis István, Dömsödi Pál, Dömsödi Mihály, Csernus L. László, ifj. Pálfi József, Gerecz Lajos, Füsti M. Béla, id. Gerecz János, Mácsai Ferencz, Czukerman Ignác, Vrana Imre, Tári Sándor id. Hajdú János, ifj. Hajdú János, ifj. Bajkai Balint, Fábán Balint, Varga Sándor, Gombos Ferencz, Doszlop, N. Sándor, Böcskei Károly, Mácsai József, Kanász N. Imre (csizm), Dobos Balint, Molnár Imre, Kohlman Antal, Borsos László (cipész), ifj. Molnár István, Kádár Imre, Papp Ferencz, Kis Balint (csizm), Busa János, Mirányi Mihály, id. Fekete János, Pintér Balint, Borsos Antal (kőműves), leier Ignác, Tarnóczy Mihály, Szegedi János,

Nagy Imre, Bodnár Lajos, Fránki Albert, Komendát, János, Kinyetki László, Veres Imre, Labádi János, Kotvics Lajos, Kotymán István, Delő N. Kálmán, Solli Ferencz, Balogh Sz. Balint, Mócz Kálmán, Szalai István (szabó), Bihari János, Czibus József, Balogh Lajos, Farkas Károly, Török Máttyás, Jordán Zsigmond, Hornyáczek Odón, ifj. Halász János, Ibolya Balint, Sulc Kálmán, Kréter János, Lakos József, Kiss Lajos, Molnár Sándor (fazekas), Mácsai Lajos, Pinter János, ifj. Piti Imre, Rédlinger Lajos, Schrötner Alajos, Szabó Pál, (kovács), Vass Lajos (kovács), Vass Sándor (bognár), Vass Ferencz (szabó), Végh Mihály, Vass Imre (lakatos, Gyarmati Imre, Kiss Mihály, Öze József, Dóczy Sándor, Tóth László, Botka István, Soós Antal (kovács), Ugrai Imre (bognár), Dósi Gábor (rézöntő), 1—1 frot. Reisch Mihály, Papp Lajos (csizm), Varga Lajos (csizm), Tanczik József, Récezi Gábor, Kesse N. Balint, Vass Imre (cipész), Fejes Balint, Hanka György, Hanka János, Simonovics Károly, ifj. Tóth László (csizm), Török Károly, Varsányi Sámuel, Berényi Gergely, Kuczik Mihály, Kuczik Lajos, ifj. Juhász Mihály, (csizm), Takács László 50—50 krt.

A bábra felülfizettek:

Kálmán Imre (tanácsnok), 4 frot. Bene István, 2 frot. Brüll Miksa (bécsi), Kolpaszki Lajos, Kotymán István, Karai Ferenc, Pinter Balint, Untermyller Ernő, Biki N. József, Farkas Eszti, Bajkai Klárka, 1—1 frot. Dósa Rudolfné, Papp Balint, ifj. Kádár József Szilágyi Ignác, Lakos Sándor (csendő), 50—50 krt.

Összes bevétel: 1463 f. 55 k. Összes kiadás: 1138 f. 89 k. maradt 124 f. 66 k. Téli mnltság jövedelme: 140 f. 89 k. Tkptárban elhelyeztetett: 465 f. 55 k.

Óvodai értesítés.

Szentes város által fenntartott központi (nőegyleti féle) és felsőpárti óvodákba beiratások a f. hó 5-ikétől kezdődőleg eszközöltenek az egész hó folyamán.

Felhívom azért azon szülöket, kiknek 3—5 éves óvodaköteles gyermekeik vannak, hogy a jelzett helyen és időben a hivatalos órák alatt gyermekeiket beírassák.

Az óvás díjmentes, valamint a beiratás is. Szentesen, 1898. szept. 1.

Körtvélyessy Sándor,
óvodai gondnok.

ÉRTESTÉS.

A szentesi év. reform. egyház által fenntartott iskolákban — mint erről az érdekeltek szülei már külön-külön is értesítve lettek — a beiratások az 1898/9-ik iskolai évre f. évi szept. hó 1—4. napjain eszközöltenek az egyház tanácstermében.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása 5-én a reggeli 8 órakor tartandó istentisztelet alkalmával lesz. Ennek végeztével a rendes előadások megkezdletnek.

Szentes, 1898. aug. 27.

Geröcs Lajos,
év. ref. lelkész.

Irodalom.

A **„Vasárnapi Ujság”** augusztus 28-iki száma 28 képpel s a következő tartalommal jelent meg: **„Az eskütéri hid”** (képpel a budapesti eskütéri hid építéséről). — **„Uzinte sorok egy állatvédő albumaba”** költemény Szabolcska Mihálytól. — **Regénytár: „Dáma.”** Történeti körkép. Irta Bakcsay Sándor (Kinnach László eredeti rajzaival). — A kétlábú farkas. Regény. Irta Karazin Nikolajevics Nikolaj (képpel). Oroszból fordította Ambrozovics Dezső. — **„Egy connecticuti yankee Arthur király udvarában.”** Humoros elbeszélés. Irta. Mark Twain (képpel). — **„Marilla.”** Békefi Antalól (képpel Marillavölgyből, Cserna Károly felvételei után). — **„Egy magyar diplomata kalandjai.”** — **„Gróf Bethlen András”** (arcképpel). — **„Visszapillantás a spanyol-amerikai háborúra”** (képpel). Ifj. Hege-düs Sándortól. — **„A 60-ik gyalogezred jubileumához”** (képpel az egri ezred-jubileumról). **„Divattudósítás”** (divatképpel). — Iro-

dalom és művészet, Közintézetek és egyletek Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előzetési ára negyedévre 2 f. r. a **„Politikai Ujdonságok”**-kal együtt 3 f. r. Megrendelhető Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a **„Képes Néplap”**, legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 f. r. 40 k, félévre 1 f. r. 20 k.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatöze. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) Az időjárás e héten is derült, száraz s meleg volt. A cséplési munkálatokat zavartalanul folytatták. A külföldi piacok üzletmenete alig változott s a fogyasztás továbbra is csak a legsürgősebb szükséglet bevásárlására szorítkozik. Nálunk kenyérmagvakban kezdetben lanyha utóbb élénkebb volt az irányzat. A takarmánycikkkel alig változtak. — Bűz a lanyhán indult. Később a malmok jó vételkedvet tanúsítottak és az árak javultak. A legmagasabb eladási ár 965 f. r. volt, a legalacsonyabb pedig 9.— f. r. R o z s gyenge kínálat dacára is csökkent. Minőség szerint 6.70—6.85 f. r. érhető el. A r p a (takarmány és hántolási célokra) alig változott. Jobb minőségekért 5.95 f. r. t fizettek. Z a b szín és tisztaság szerint 5.60—5.95 f. r.; bőven érkezik. T e n g e r i 5—10 k. ráfzetéssel volt forgalomban.

Nyilttér.

AZ ELŐKELŐ VILÁG ASZTALI VIZE A

**KRONDORFI
SAVANYVIZ**

**ÉS MINT GYÓGYITAL
ORVOSILAG AJANLVA.**

Kapható: 10—6

DOBRAJ SÁNDORNAL.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MATÉFFY FERENC**
Társ-szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Eladó föld.

Sváb Sándor úr tulajdonát képező, szentesi határban fekvő külső ártéren 3 hold és 708 nszgül rétje eladó.

Ertekezni lehet a birtokossal Fábánban. 3—1

Jó házi koszt

— kivitelle és házban is kapható III. tized 9. szám alatt, a Dósaibádgos-féle házban. 2—1